

NORGES
IDRETTSFORBUND

OLYMPISKE LEKER OG PARALYMPISKE LEKER I NORGE?

Rapport fra sonderingsutvalget OL/PL, 2022

Fakkelen i Lysgårdsbakkene på Lillehammer
under Ungdoms-OL 2016
Foto: Josef Benoni Ness Tveit

INNHold

Forord

1	Vedtaket fra idrettstinget	6
2	Idrettsstyrets behandling av saken frem til utvalgsarbeidets start	7
3	Utvalgets forståelse av mandatet	8
4	Informasjon som har ligget til grunn for utvalgets arbeid	9
5	Gjennomføring av sonderingsprosessen	10
6	Tilbakemeldinger fra idretten	11
7	Utvalgets anbefalinger	16
8	Utvalgets anbefalinger for veien videre	17

Stine Lise Hattestad tok gull i kulekjøring under OL på Lillehammer.
Foto: Erik Johansen / NTB

Forord

«Best games ever» var det som sto igjen da utøvere og gjester, presse og vetter, hadde reist hjem etter lekene i 1994. OL på Lillehammer står fortsatt sterkt i den nasjonale hukommelsen som arrangementet der vi viste verden av visst kan vi lage idrettsarrangement i verdensklasse og folkefest ingen andre kan by på.

I løpet av de 28 årene siden lekene på Lillehammer har norsk idrett samlet seg om et ja til å søke om vinterleker igjen tre ganger, for arrangementet i 2014, 2018 og 2022. Debatten har stått om Tromsø, Trondheim og Oslo, med Tromsø og Oslo som valgte søkerbyer. Ingen av initiativene har ført fram til statsgaranti og en videre prosess.

På bakgrunn av dette gjorde Idrettstinget i 2019 et vedtak om at før man igjen iverksetter en slik prosess, skal det gjøres en grundig sondering for å se om det faktisk er reell vilje til å arrangere olympiske og paralympiske leker i Norge i fremtiden. Som et første ledd av dette oppdraget fra Idrettstinget ble det høsten 2021 satt ned et utvalg som skulle starte sonderingen i egne rekker, innad i idretten.

Siden forrige diskusjon om olympiske og paralympiske leker i Norge, har det skjedd store endringer i prosessen opp mot IOC og kravene til arrangør. Vektlegging av dialog underveis, ny geografisk fleksibilitet, høye forventninger om gjenbruk og bortfall av krav som høyt antall publikusplasser, gjør at en eventuell ny debatt i Norge vil se annerledes ut.

Arbeidet med sonderingen har pågått i en periode der debattene rundt idrettspolitikken og idrettsarrangementer har vært større enn på lenge, med diskusjonene om VM i Qatar, OL/PL i Kina og Russland som et bakteppe som har utvidet debatten utover den tradisjonelle og nasjonale om geografi og økonomi. Det har gitt nye perspektiv og aktualitet for en debatt om verdier som står på spill og verdier som bør legges til grunn for en diskusjon om hvorvidt vi skal påta oss ansvaret for nye olympiske og paralympiske leker i Norge de neste 10-20 årene.

Denne rapporten oppsummerer tilbakemeldingene fra prosessen utvalget la opp til, som hadde som mål å favne hele bredden av vår bevegelse. Gjennom sonderingen har vi som utvalg fått tegnet opp et tydelig bilde av en idrettsbevegelse som snart 30 år etter «the best games ever» er klare til å melde seg på som arrangør igjen, men ikke for enhver pris og ikke uten vilkår.

En ny søknad må ha som mål å løfte hele idretten. Verdier som bærekraft og klima må legges til grunn. Inkludering og menneskerettigheter skal være bærebjelker. Vi skal vise at vi igjen kan lage folkefest og at vi kan gjøre det flott, med norsk nøkternhet som grunnverdi.

Som det ble sagt i et innspillsmøte: «Tiden er inne».

Oslo, 19. april 2022

Mina Gerhardsen
(utvalgsleder)

1

Vedtaket fra Idrettstinget

Idrettstinget i 2019 fattet i sak 8.1 følgende vedtak:

«Med henvisning til Det olympiske charters kap. 4, punkt 27-4, foreslår Idrettsstyret – med utgangspunkt i de styrevedtatte premisser for en eventuell fremtidig norsk søknad om OL/PL (ref. IS-sak 201 i IS-møte 23, 2015-2019) – at Idrettsstyret, som olympisk og paralympisk komité, skal gjøre sonderinger internt i idretten og med Storting/regjering med tanke på å avklare om det finnes en reell vilje til å arrangere olympiske og paralympiske leker i Norge i fremtiden.

Dersom en slik vilje er tilstede, vil spørsmålet bli behandlet på Idrettstinget (ref. NIFs lov kap. 3, §3-4 (1) h). En eventuell fremtidig søknad om OL/PL vil baseres på prosessen for søkerarbeidet som legges til grunn i IOCs New Norm».

Målbevisst Therese Johaug
under 30 kilometeren i OL i Beijing.
Foto: Fredrik Varfjell / NTB

2

Idrettsstyrets behandling av saken frem til utvalgsarbeidets start

Idrettsstyret (2019-2021) behandlet oppfølgingen av det ovennevnte tingvedtaket første gang i sak 16 i styremøte nr. 2, 30.-31. august 2019. I denne saken ble generalsekretærens overordnede plan for oppfølgingen av alle tingvedtak presentert for idrettsstyret.

Deretter behandlet idrettsstyret (2019-2021) den konkrete oppfølgingen av tingvedtaket i sak nr. 36 i styremøte nr. 5, 20.-21. november 2019.

I styresak nr. 78 i styremøte nr. 10, 19. mai 2020 (2019-2021) ble den videre oppfølgingen av denne saken besluttet satt på vent på grunn av koronasituasjonen, som på dette tidspunktet var svært ressurskrevende å håndtere for hele idrettsorganisasjonen. I styresak 115 i styremøte nr. 13, 15. oktober ble det igjen vedtatt å utsette videre oppfølging av saken grunnet koronasituasjonen.

Saken ble deretter behandlet i sak 32 i møte nr. 4, 23. september 2021 (2021-2023). Her vedtok idrettsstyret at det skulle etableres et utvalg for å følge opp saken, og i sak 46 i styremøte nr. 5, 14. oktober 2021 (2021-2023), vedtok idrettsstyret den overordnede sammensetningen av utvalget. I det påfølgende styremøtet, 16. november 2021, i sak 57, vedtok idrettsstyret at Mina Gerhardsen skal være utvalgets leder, samt utvalgets endelige mandat:

- *Utvalgets oppgave og mandat er å utarbeide forslag til premisser som, etter sonderinger med idretten internt, vil ligge til grunn for at organisasjonen skal ta stilling til om, og ev. når, tiden er riktig for å gå i dialog med IOC om et fremtidig OL/PL i Norge.*
- *Resultatet av arbeidet fremlegges for Ledermøtet i mai 2022. Idrettsstyret understreket at tingvedtaket fra 2019 i sak 8.1, skal følges opp ved at oppfølgingen deles i to faser; én intern fase i idretten, og én ev. påfølgende fase mot storting og regjering.*

Idrettsstyret har understreket at tingvedtaket fra 2019 i sak 8.1, skal følges opp ved at oppfølgingen deles i to faser; én intern fase i idretten, og én ev. påfølgende fase mot storting og regjering. Det er den nevnte fase én som ligger til grunn for utvalgets arbeid.

Utvalgets sammensetning er som følger:

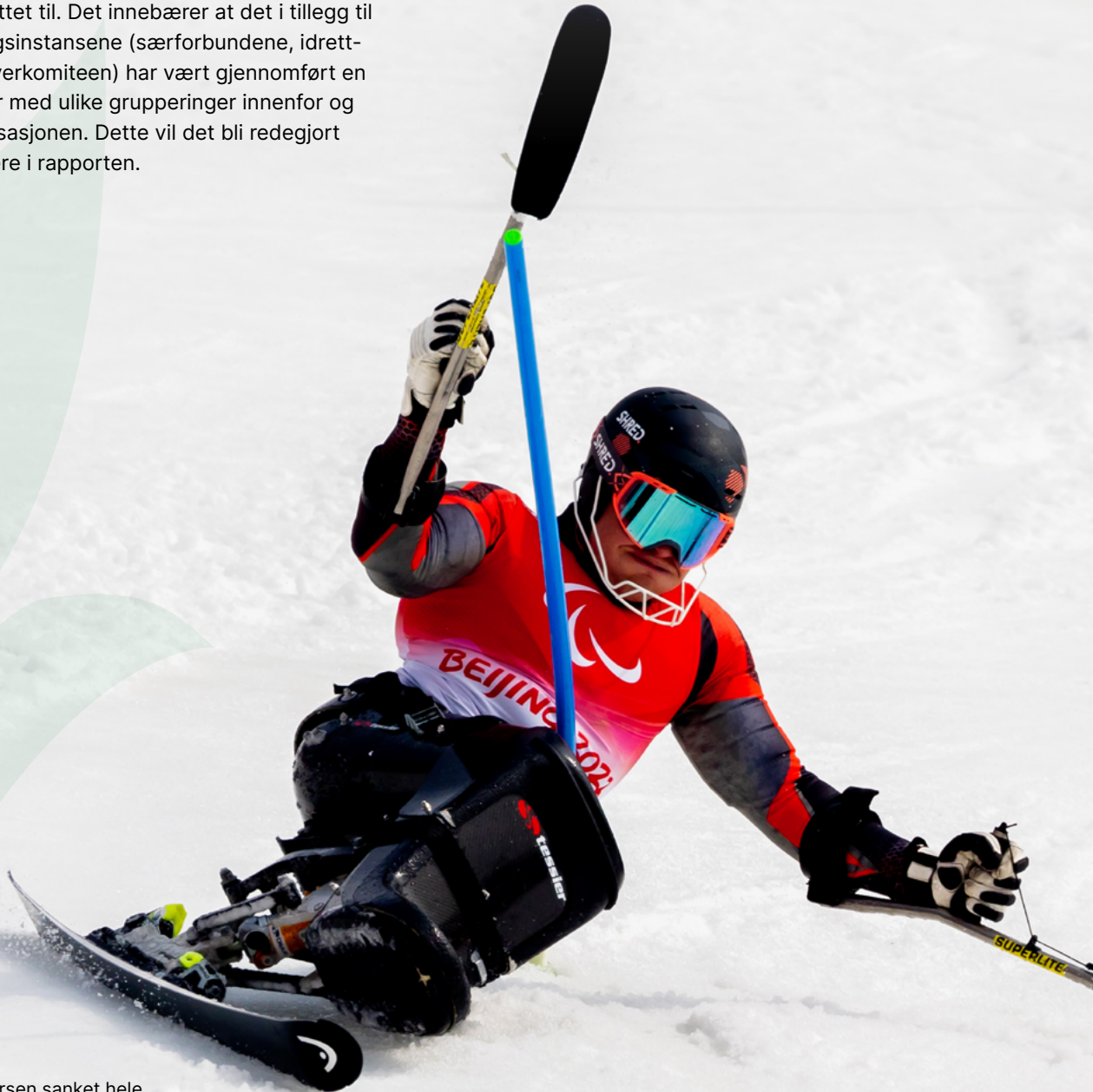
- Mina Gerhardsen, leder
- Marco Elsafadi (idrettsstyret)
- Astrid Uhrenholdt Jacobsen (leder NIFs utøverkomité)
- Lena Schrøder (medlem av NIFs utøverkomité, parautøver)
- Aksel Lund Svindal (tidligere olympisk utøver)
- Stein Bø-Mørland (Agder idrettskrets)
- Mona Adolfsen (Norges Skøyteforbund)
- Arne Horten (Norges Skiskytterforbund)
- Anne Farseth (Norges Friidrettsforbund)

3

Utvalgets forståelse av mandatet

Utvalget understreker at det ikke er deres mandat å komme med en klar anbefaling om Norge bør søke OL/PL, men å gjennomføre en sondering/kartlegging for å se om interessen er til stede i norsk idrett, altså «reell vilje» som det heter i vedtaket fra Idrettstinget. Det er ikke i utvalgets mandat å gjøre vurderinger av – eller komme med forslag til – lokalisering av et ev. fremtidig OL og Paralympics i Norge.

Utvalget har vært opptatt av å gjennomføre et arbeid som best mulig sikrer at bredden av den norske idrettsbevegelsen blir lyttet til. Det innebærer at det i tillegg til de formelle høringsinstansene (særforbundene, idrettskretsene og utøverkomiteen) har vært gjennomført en rekke dialogmøter med ulike grupperinger innenfor og nær idrettsorganisasjonen. Dette vil det bli redegjort nærmere for senere i rapporten.

Jesper Saltvik Pedersen sanket hele fire gull og et sølv i Paralympics i Beijing.
Foto: Christoph Soeder / DPA / NTB

4

Informasjon som har ligget til grunn for utvalgets arbeid

Utvalget har i prosessen søkt å innhente ulik sentral informasjon for å være best mulig rustet til å gjennomføre en faktabasert og godt forankret prosess.

Med tanke på erfaringsgrunnlaget fra tidligere OL/PL-prosesser i norsk idrett, har utvalget lagt «Evalueringsrapport om norske OL/PL-prosesser» fra 2015 til grunn. Hovedkonklusjonen fra evalueringsutvalget som stod bak rapporten var som følger:

- *Etter utvalgets oppfatning er det et gjennomgående trekk for OL/PL-prosessene at idretten ikke har fremstått med en samlet felles visjon for lekene. Under arbeidet med 2018-søknaden var idretten delt på midten fra toppen av. Under arbeidet med 2022-søknaden var både Idrettstinget og Idrettsstyret tilnærmet samlet, mens støtten i medlemsmassen på lokalplanet var betydelig svakere.*

[Rapporten kan leses i sin helhet her.](#)

Et OL/PL vil forutsette et partnerskap med IOC. Derfor har IOCs nye tilnærming til tildelingsprosesser og de olympiske/paralympiske konseptene stått sentralt i utvalgets arbeid og vurderinger.

De foregående OL/PL-prosessene i norsk idrett (ref. ovennevnte evalueringsrapport) har bygget på andre søknadsprosesser og andre konseptuelle tilnærminger og regler fra IOCs side enn det som nå er tilfellet. Sammenliknet med tidligere, er tildelings- og søknadsprosessene nå endret i betydelig grad:

- Prosessene er nå i langt større grad utformet som en dialog mellom IOC og en potensiell søker, og ikke som en tradisjonell konkurranse mellom flere søkere. En slik dialog trenger ikke å være knyttet til et spesifikt årstall.

- IOC har som utgangspunkt at et olympisk og paralympisk arrangementskonsept skal passe inn i, og underbygge, byens/regionens/landets utviklingsplaner – og ikke motsatt.
- IOC stiller sin fagekspertise fritt til rådighet for interessenter underveis i prosessen med å utvikle et olympisk/paralympisk konsept. Dette tar ned kostnadene knyttet til tildelingsprosessen i betydelig grad, og sikrer at alle potensielle søkere har tilgang på relevant faglig støtte.
- Tildelingen av OL/PL må ikke nødvendigvis nå skje syv år før Lekene skal finne sted. Det er nå en langt større tidsmessig fleksibilitet, noe som gjør at en tildeling kan skje på det tidspunktet hvor alle parter har en trygghet for at alt er på plass. Det kan bety en tildeling på et tidligere eller et senere tidspunkt enn ved tidligere prosesser.

Videre har IOC gjennomført store endringer i sin tilnærming til de overordnede olympiske og paralympiske arrangementskonseptene:

- Det er nå åpning for at et OL/PL kan spres på flere byer, regioner og sågar flere land.
- IOC legger nå til grunn at det i størst mulig grad skal anvendes eksisterende idrettsanlegg og infrastruktur. For kommende planlagte OL/PL-arrangement er gjenbruksandelen på mellom 80 og 100 prosent. Nye anlegg må være en del av en langsiktig utviklingsplan, uavhengig av OL/PL.
- Det åpnes for, og oppfordres til, at flere idretter/grener kan benytte samme anlegg under OL/PL.
- Størrelse og tilskuerkapasitet på olympiske og paralympiske anlegg skal dimensjoneres etter det reelle etterbruksbehovet, og ikke etter standardiserte krav fra internasjonale særforbund.

[Les mer om IOCs nye tilnærming til tildelingsprosesser og olympiske/paralympiske arrangementskonsepter her.](#)

5

Gjennomføring av sonderingsprosessen

Utvalget gjennomførte i tiden fra sitt første møte 12. desember 2021 og til dags dato åpne dialogmøter med følgende aktører:

- 17. februar 2022: NIFs utøverkomité
- 28. februar 2022: Særforbundene
- 28. februar 2022: Idrettskretsene
- 14. mars 2022: Idrettslag fra hele landet
- 21. mars 2022: Norske Idrettsleder-Veteraner
- 21. mars 2022: Aktører fra frivillighetssektoren
- 21. mars 2022: Ulike organisasjonskomiteer og arrangører

I forkant av de ovennevnte møtene med særforbundene og med idrettskretsene 28. februar 2022, inviterte utvalget til å delta i en uformell digital survey. Surveyen ble sendt ut 4. februar til idrettskretser og særforbund, med en oppfordring om å spre surveyen til besvarelse hos organisasjonsleddenes styremedlemmer. Totalt svarte 137 personer på undersøkelsen.

Bevarelsene fra den ovennevnte surveyen er en del av kunnskapsgrunnlaget i for denne sluttrapporten, men utvalget understreker at det er den skriftlige høringen som danner det formelle hovedgrunnlaget for utvalgets vurderinger og anbefalinger.

Tilbakemeldingene fra de øvrig nevnte dialogmøtene er også en del av vurderingsgrunnlaget for utvalget.

Marte Olsbu Røiseland i full konsentrasjon.
Tre gull og to bronse i Beijing.
Foto: Torstein Bøe / NTB

6

Tilbakemeldinger fra idretten

I denne rapportens kap. 5 er sonderingsprosessens ulike milepæler kronologisk presentert. I dette kapitlet vil det kort redegjøres for de viktigste tilbakemeldingene fra de ulike møtene, og fra den skriftlige høringen i saken.

Hovedfokus i den følgende beskrivelsen av tilbakemeldinger vil være knyttet til hvilke premisser som bør ligge til grunn for en ev. fremtidig norsk søknad om vinter-OL/PL.

6.1 Tilbakemeldinger fra møte med NIFs utøverkomité

Utvalget gjennomførte et digitalt møte med NIFs utøverkomité den 17. februar 2022.

Dette er de viktigste tilbakemeldingene:

- Et OL/PL må inkludere topp og bredde, para og ikke-para, sommer- og vinteridrettene.
- Satsing på toppidretten inn mot et OL må komme alle til gode, ikke bare de som driver vinteridrett innen OL/PL-grener.
- Et OL/PL i Norge må fremvise styrken i den norske idrettsbevegelsen.
- Hele idrettsbevegelsen må stå samlet bak ønsket om et OL og PL.

6.2 Tilbakemeldinger fra møte med særforbundene

Utvalget inviterte til et digitalt møte med særforbundene den 28. februar 2022, hvor ni særforbund tok ordet i diskusjonen. Dette er de viktigste tilbakemeldingene:

- Et OL/PL i Norge kan ikke bare være for de olympiske idrettene.
- Så lenge det finnes OL/PL, så må Norge påta seg dette.
- Frykt for at fokus i idretten havner på OL/PL ved en ev. videre prosess.
- Åpenhet i prosessen viktig – alle tallene på bordet.
- En ev. anleggsutvikling må komme flere idretter til gode.

6.3 Tilbakemeldinger fra møte med idrettskretsene

Utvalget inviterte til et digitalt møte med idrettskretsene den 28. februar 2022, hvor 8 idrettskretser var til stede. Dette er de viktigste tilbakemeldingene:

- Gjennomgående positiv holdning til et fremtidig vinter-OL/PL i Norge.
- Et slikt arrangement må være på «den norske folkesjelas premisser».

- Viktig å først finne ut om idretten vil – deretter en ev. prosess rundt lokalisering.
- Folkehelse, bærekraft og folkefest må stå i sentrum.
- Det er naturlig at Norge som verdens beste vinterolympiske nasjon tar et olympisk og paralympisk arrangøransvar.

6.4 Tilbakemeldinger fra møte med idrettslag

Utvalget gjennomførte et digitalt møte med et utvalg idrettslag fra hele landet den 14. mars 2022.

Dette er de viktigste tilbakemeldingene:

- Gjenbruk av anlegg er helt sentralt.
- Det må ligge igjen en arv som går langt utover selve arrangementet.
- Flerbruksanlegg er meget viktig ved et fremtidig OL/PL i Norge.
- Breddeidretten må ikke miste sine rammer ved et OL/PL i Norge.
- Hele landet må tas i bruk.

6.5 Tilbakemeldinger fra møte med Norske Idrettsleder-Veteraner

Utvalget gjennomførte et digitalt møte med medlemmer av Norske Idrettsleder-Veteraner den 21. mars 2022.

Dette er de viktigste tilbakemeldingene:

- IOCs endringer er meget viktig.
- OL/PL i Norge må komme alle idretter til gode – også innendørsidrettene.
- Hele landet må ha eierskap til et ev. fremtidig OL/PL.
- Frivilligheten må understøttes, og ikke tas for gitt.
- Som verdens beste vinteridrettsnasjon har vi en forpliktelse til å påta oss et arrangøransvar.

6.6 Tilbakemeldinger fra møte med representanter fra frivillighetssektoren

Utvalget gjennomførte et digitalt møte med representanter fra frivillighetssektoren den 21. mars 2022.

Dette er de viktigste tilbakemeldingene:

- Må få med ungdom og ulike minoritetsgrupper som frivillige.
- Bærekraft og gjenbruk vil kunne tenne de unge til å delta som frivillige.
- Viktig å involvere langt flere lokallag enn bare idrettslagene i et frivillighetsprogram for OL/PL.
- Få med flere funksjonshemmede som frivillige.

6.7 Tilbakemeldinger fra møte med representanter fra ulike organisasjonskomiteer og arrangører

Utvalget gjennomførte et digitalt møte med representanter fra ulike organisasjonskomiteer og arrangører den 21. mars 2022. Dette er de viktigste tilbakemeldingene:

- OL/PL må inn i en mer «vestlig ramme».
- Det må utarbeides en god plan for legacy/arv på et tidlig tidspunkt.
- OL/PL kan bidra til å gi arrangementsfrivilligheten et betydelig løft.
- Det må legges til grunn gode prosesser for involvering.
- OL/PL er en unik mulighet til å utvikle det unge lederskapet i norsk idrett.

6.8 Resultater fra uformell digital survey

Som nevnt i denne rapportens kap. 5, så ble det i forkant av de ovennevnte møtene med særforbundene og med idrettskretsene 28. februar 2022, inviterte til deltakelse i en uformell digital survey blant styrerepresentantene i særforbundene og idrettskretsene. Totalt svarte 137 personer på undersøkelsen. Det understrekes at denne undersøkelsen ikke kan ansees som fullt ut representativ. Meningen var å få et første inntrykk/stemningsbilde før møtene den 28. februar.

Utvalget finner likevel de samlede besvarelsene interessante, og har lagt disse til grunn som én del av det totale vurderingsgrunnlaget.

De viktigste funnene fra surveyen var:

- Totalt svarte 76,8% av respondentene at de var for et fremtidig OL/PL til Norge, 16,8% svarte at de var negative, mens 6,3% ikke hadde noen formening.
- Blant respondentene fra idrettskretsene, svarte 91,2% at de var for et fremtidig OL/PL til Norge, mens det tilsvarende tallet blant respondentene fra særforbundene var 66,7%.
- 69,8% av respondentene mente at IOCs nye konsepttilnærminger og nye
- tildelingspremisser endrer premissene i positiv retning for en norsk OL/PL-søknad sammenliknet med tidligere.
- Argumentene som ble anført mot å starte en OL/PL-prosess var blant annet faren for støy/debatt, at en slik prosess vil ta oppmerksomheten i idrettsorganisasjonen i lang tid, at et OL/PL ikke nødvendigvis gagnar sommeridretten/ikke-olympiske idretter og breddeidretten, samt at det kan gå ut over spillemidlene til idrettsanlegg.

- Argumentene som ble anført for å starte en OL/PL-prosess var blant annet at det vil kunne være positivt for frivilligheten, det vil kunne styrke paraiddretten, og forbedre anleggssituasjon.
- Dersom Norge skal søke et ev. fremtidig vinter-OL/PL, så ble det særlig pekt på at følgende premisser må ligge til grunn: en god prosess som involverer idretten, idretten må bestemme seg for et ja eller nei før lokaliseringsdebatt, et slikt arrangement må gi noe tilbake til hele idretten, arrangementet må legge gjenbruk, etterbruk, og flerbruk av anlegg til grunn, samt at et OL/PL i Norge må være en folkefest på våre premisser.

6.9 Oppsummering av den formelle skriftlige høringen

Den 7.mars 2022 ble dokumentet for den skriftlige høringen i denne saken sendt til alle særforbundene og idrettskretsene, med svarfrist 4. april. Svarfristen ble senere utsatt til 7. april.

Totalt har 8 idrettskretser og 15 særforbund levert sine skriftlige høringssvar. I det følgende presenteres en samlet oppsummering av svarene på de temaer/spørsmål som idrettskretsene og særforbundene ble bedt om å gi en tilbakemelding på.

6.9.1 I hvilken grad mener dere det er riktig at OL og Paralympics fortsatt arrangeres i overskuelig fremtid?

Her gav alle særforbundene og idrettskretsene et positivt svar. Flere hadde premisser knyttet til blant annet fortsatt modernisering og bærekraft for sitt positive svar, men det var ingen som gav et entydig negativt svar.

6.9.2 Hva er de tre mest positive sidene og de tre mest negative sidene for den norske idrettsbevegelsen som helhet ved at Norge arrangerer et fremtidig vinter-OL og Paralympics?

Dette spørsmålet ble stilt for å få belyst hvordan særforbundene og idrettskretsene vurderer et fremtidig OL/PL i et helhetlig perspektiv for hele idrettsbevegelsen.

Blant særforbundene ble følgende i størst grad vektlagt:

Positivt:

- Vi kan arrangere et OL og PL etter norske verdier – vi kan påvirke.
- Muligheter for oppgradering og nybygg av anlegg.
- Norge må ta arrangøransvar.
- Et OL/PL skaper entusiasme
- Et OL/PL vil gi utviklingsmuligheter for frivilligheten.

Negativt:

- OL/PL på hjemmebane vil kunne representere en omdømmerisiko for norsk idrett.
- Det vil kunne bety mer penger til OL/PL og toppidrett – en vridning fra idrettens daglige behov.
- Det vil kunne gi økt fokus på vinteridrettene – bort fra sommeridrettene og ikke-olympiske idretter.
- Det vil kunne ha en negativ anleggsutvikling for sommeridretter/ikke-olympiske idretter og de delene av landet som ikke får OL/PL.

Blant idrettskretsene ble følgende i størst grad vektlagt:

Positivt:

- Et OL/PL vil kunne stimulere frivilligheten og idrettsaktiviteten i bred forstand.
- Vi har mulighet for å lage et bærekraftig arrangement.
- Det vil kunne gi bedre rammebetingelser.
- Det vil kunne gi en bedret anleggssituasjon.

Negativt:

- Et OL/PL vil kunne innebære en økonomisk risiko.
- Fare for at noen idretter og regioner prioriteres foran andre økonomisk/anleggsmessig.
- Fare for at toppidretten prioriteres foran breddeidretten.
- Fare for at ressurser til OL/PL prioriteres foran ressurser til kjerneoppgavene.

6.9.3 Hva er de tre mest positive sidene og de tre mest negative sidene for ditt organisasjonsledd ved at Norge arrangerer et fremtidig vinter-OL og Paralympics?

Dette spørsmålet ble stilt for å få en mer spesifikk vurdering av hvordan idrettskretsene og særforbundene ser på et fremtidig OL/PL i Norge ut fra sin egen situasjon.

Blant særforbundene ble følgende i størst grad vektlagt:

Positivt:

- Et OL/PL gir muligheter for anleggsutvikling.
- Det vil kunne skape entusiasme og fellesskap.
- Det vil gi positiv oppmerksomhet for «min» idrett.
- Det vil kunne bidra til utvikling av frivillighet.

Negativt:

- Et OL/PL vil kunne gi en vridning av anleggsmidler bort fra egen idrett.
- Det vil kunne gi mindre fokus og ressurser til idrettene som ikke er en del av et vinter-OL/PL.
- Det vil kunne gi mindre fokus på breddeidrett

Blant idrettskretsene ble følgende i størst grad vektlagt:

Positivt:

- Et OL/PL vil kunne gi økt engasjement- og utvikling av frivilligheten.
- Det vil kunne bedre anleggssituasjon.
- Det vil kunne gi motivasjon til økt idrettsdeltakelse og bedre folkehelse.
- Det vil kunne bedre situasjon for paraidretten.

Negativt:

- Et OL/PL vil kunne gi dårligere anleggsutvikling i regioner som ikke omfattes av arrangementet.
- Det vil kunne gi fokus på toppidrett på bekostning av breddeidrett.
- Det vil kunne gi et stort fokus på et OL/PL – og ikke på kjerneoppgavene i norsk idrett.

6.9.4 Dersom Norge skal arrangere et vinter-OL/PL i fremtiden, hva må ligge til grunn for at et slikt arrangement skal komme flest mulig idretter til gode?

Utvalget stilte dette spørsmålet for å få en vurdering rundt hva som skal til for at et OL/PL skal kunne gi gevinster for det brede spekteret av idretter i Norge til gode.

Blant særforbundene ble følgende i størst grad vektlagt:

- Et OL/PL må komme hele idretten til gode, herunder med tanke på anleggsutviklingen.
- Det må være en høy grad av kostnadsbevissthet.
- Hele idretten må støtte opp om prosjektet.

Blant idrettskretsene ble følgende i størst grad vektlagt:

- Et OL/PL bør spres på flere steder i landet.
- Arrangementet må være en godt forankret prosess i hele idretten.
- Det må være fokus på flerbruk og gjenbruk av anleggene.
- Det må komme hele bredden av norsk idrett til gode.

6.9.5 Dersom Norge skal arrangere et vinter-OL/PL i fremtiden, hva er det viktigst at skapes gjennom et slikt arrangement som kan komme norsk idrett til gode i et langsiktig perspektiv?

Dette spørsmålet var ble stilt for å få frem vurderinger av hva som ev. kan bidra til at et OL/PL kan skape langsiktige gevinster for norsk idrett.

Blant særforbundene ble følgende i størst grad vektlagt:

- Et OL/PL må gi utvikling av anlegg med gjenbruksverdi.
- Det må utvikle frivillighetskulturen.
- Det må utvikle arrangørkompetanse.
- Det må gi økt aktivitet og medlemstilgang.

Blant idrettskretsene ble følgende i størst grad vektlagt:

- Et OL/PL må gi utvikling av frivilligheten.
- Det må styrke den norske idrettsmodellen.
- Det må gjennomføres basert på norsk idretts verdier.
- Det må skape engasjement for idrett og for folkehelse.

6.9.6 Hva kan være en akseptabel bruk av spillemidler til anleggsformål for et ev. fremtidig vinter-OL og Paralympics i Norge, og hvilke premisser bør ligge til grunn for å anvende spillemidler til dette formålet?

Utvalget valgte å stille dette spørsmålet fordi det gjennom de forutgående innspillsmøtene ble tydelig at økonomiske forhold og konsekvenser var av stor betydning for ulike deler av norsk idrett.

Det er ulike holdninger mellom særforbundene, men det pekes blant annet på:

- Ev. spillemiddelinvesteringer må komme flere idretter til gode.
- Ev. spillemidler må gå til anlegg i områder det er behov for slike, og som kan sikre god gjenbruk.
- Ev. bruk av spillemidler må diskuteres nærmere når man kjenner totalkostnadene.

Det er ulike holdninger mellom idrettskretsene, men det pekes blant annet på:

- Ev. bruk av spillemidler må være basert på bærekraft og gjenbruk.
- Ev. bruk av spillemidler må brukes på anlegg det er behov for i regionen og i idrettene.
- Ev. bruk av spillemidler må diskuteres nærmere når man kjenner totalkostnadene.

6.9.7 Er det riktig at Norge skal stå som arrangør av et fremtidig vinter-OL/PL i Norge i fremtiden?

Dette spørsmålet ble stilt for å få et så klart og tydelig bilde som mulig av hvorvidt det er en reell vilje og et reelt ønske i norsk idrett om å påta seg et olympisk og paralympisk arrangøransvar i fremtiden.

Her gav alle særforbundene, bortsett fra ett, og alle idrettskretsene et positivt svar. Flere hadde premisser knyttet til blant annet fortsatt modernisering og bærekraft for sitt positive svar, men det var, bortsett fra ett særforbund, ingen som gav et entydig negativt svar. Det forekom også et «kanskje»-svar, basert på ulike forutsetninger.

6.9.8 Dersom svaret på spørsmålet over er ja – hvilke oppsummerende premisser er det avgjørende skal ligge til grunn for en norsk søknad?

Spørsmålet om premisser for en ev. fremtidig norsk OL/PL-søknad er helt sentralt for å kunne gi en ev. videre prosess en riktig retning – både internt i idretten og på et senere tidspunkt også overfor opinionen og beslutningstakere.

Blant særforbundene ble følgende i størst grad vektlagt:

- Et OL/PL i Norge må komme hele norsk idrett til gode.
- Bærekraft/miljøhensyn må ligge til grunn.
- Det må være et kostnadseffektivt arrangement basert på norske idrettsverdier.
- Det må være en samlet idrettsbevegelse som står bak arrangementet.
- IOCs nye tilnærming må ligge til grunn.

Blant idrettskretsene ble følgende i størst grad vektlagt:

- Bærekraft og gjenbruk må ligge til grunn.
- Norsk idretts egne premisser må ligge til grunn.
- Hele Norge må engasjeres – med bred nasjonal forankring og bredt engasjement.
- Arrangementet må være kostnadseffektivt.
- Det må være en helhetlig plan for anleggsfinansiering.

Espen Dalhaug Bjørnstad i svevet
– og tok gull med kombinertlaget.
Foto: Emmi Korhonen / Lehtikuva / NTB

7

Utvalgets anbefalinger

Utvalget har, på bakgrunn av de observasjoner og tilbakemeldinger i sonderingsprosessen som er beskrevet i denne rapporten, falt ned på følgende konklusjon knyttet til om det finnes en reell vilje til å arrangere olympiske og paralympiske leker i Norge i fremtiden:

- Tilbakemeldingene fra idrettsbevegelsen viser at det er en reell vilje i størstedelen av norsk idrett til å arrangere olympiske og paralympiske leker i Norge i fremtiden, gitt at dette arrangeres i tråd med norsk idretts grunnverdier. Ønsket om olympiske og paralympiske leker i Norge synes noe større hos idrettskretsene enn hos særforbundene.
- Det er en klar tilbakemelding fra idrettsbevegelsen at Norge som verdens ledende vinterolympiske nasjon, har et ansvar for også å arrangere vinter-OL/PL.
- Det er en gjennomgående tilbakemelding at Norge har mange de viktigste komponentene på plass for å kunne påta seg et fremtidig arrangøransvar, herunder idrettsanlegg og øvrig infrastruktur, arrangør- og frivillighetskompetanse og et idrettsinteressert publikum som vil kunne skape den ønskede folkefesten.

Når det gjelder hvilke premisser som bør legges til grunn for en ev. fremtidig norsk søknad om et vinter-OL/PL, så peker utvalget på følgende:

- Et OL/PL i Norge må komme hele bredden av norsk idrett til gode; sommer- og vinteridrettene, topp- og breddeidretten, og ikke minst paraidretten.
- Et OL/PL i Norge skal være basert på norsk idretts grunnverdier.
- Et OL/PL i Norge skal ha tydelige og ambisiøse målsetninger knyttet til bærekraft og klimahensyn.
- Det skal være en samlet norsk idrettsbevegelse som står bak et fremtidig OL/PL.
- Ev. bruk av spillemidler skal understøtte et reelt og identifisert behov i hele idretten i et langsiktig perspektiv, utover et OL/PL.
- Et fremtidig OL/PL i Norge skal i stor grad basere seg på gjenbruk av eksisterende idrettsanlegg og infrastruktur, ev. i kombinasjon med nye idrettsanlegg som norsk idrett har et reelt langsiktig behov for – uavhengig av et OL/PL.
- Etterbruk vil være viktig og muligheten for at andre idretter enn de olympiske vinteridrettene kan overta etter arrangementet, må være med i vurderingen.
- Et fremtidig OL/PL i Norge skal i alle prosjektets faser fremstå som kostnadseffektivt.
- Et fremtidig OL/PL i Norge skal kunne spres på flere byer/regioner, så langt dette fremstår kostnadseffektivt og bygger opp under en ambisiøs bærekraftsstrategi.
- Frivilligheten skal styrkes gjennom et fremtidig OL og PL i Norge, og da særlig med tanke på å mobilisere en ny generasjon frivillige og utvikle det unge frivillige lederskapet i norsk idrett.
- Hele prosessen rundt et fremtidig norsk OL/PL skal bygge på offensive og tydelige åpenhetsprinsipper, og skal tydelig og kraftfullt synliggjøre norsk idretts grunnleggende verdier overfor den internasjonale idrettsbevegelsen.

Birk Ruud under slopestyle finalen i Beijing, det ble ingen medalje i denne grenen, men han tok gull i big air konkurransen.
Foto: Heiko Junge / NTB

Utvalgets anbefalinger for veien videre

Utvalget gir idrettsstyret følgende anbefalinger for den videre prosessen i denne saken:

- I tiden frem mot at saken skal endelig behandles i idrettsorganisasjonen, bør det gjennomføres grundige undersøkelser knyttet til de overordnede kostnader og inntekter for et fremtidig vinter-OL/PL i Norge.
- Det er behov for å få mer kunnskap om betydningen av IOC sin nye norm og betydningen for planleggingen og gjennomføringen av olympiske og paralympiske leker.
- Utvalget anbefaler at norsk idrett først avklarer tydelig hvorvidt Norge skal søke et fremtidig OL/PL, og på hvilke overordnede premisser, før det tas en diskusjon om ev. lokalisering.

Oslo, 19. april 2022

Mina Gerhardsen
(utvalgsleder)

Marco Elsafadi
(s.)

Astrid Uhrenholdt Jacobsen
(s.)

Lena Schrøder
(s.)

Aksel Lund Svindal
(s.)

Anne Farseth
(s.)

Arne Horten
(s.)

Mona Adolfsen
(s.)

Stein Bø Mørland
(s.)

Ja, vi elsker!
Foto: Bjørn S. Delebekk / VG /NTB

NORGES
IDRETTSFORBUND

OLYMPISKE LEKER OG PARALYMPISKE LEKER I NORGE?

Rapport fra sonderingsutvalget OL/PL, 2022